

Szerkesztési iroda:

ari-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmentetlen levelek csak ismert
kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3,50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petsor egyszeri hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr
Nyílt-tér sora 15 kr.

Osztrák ügyek.

Pest, május 9.

(r.) A birodalmi gyűlés mai ülésében temetésnek voltunk tanúi. Nyolczvan-nyolcz szavazattal ötvenöt ellenében azon határozat hozott, hogy Hohenwarth gr. javaslata a tartománygyűlések törvényhozási jogkörének kiterjesztése körül egyszerűen elvettessék. Noha a Galicziára vonatkozó előterjesztés közzététele óta a képviselői körökben a hangulat jelentékenyen megváltozott s a Hohenwarth-kormány többé föltétlenül hazaárulónak, alkotmánysegzőnek nem tartatik, e javulás nem önthetett életet ezen magában véve holtan született első törvényjavaslatba. Senki sem volt általa kielégítve. Az autonomisták éppen úgy ellenzik azt, mint a centralisták s most miután elbukott, egy párt sem fog utána könyeket ejteni.

Maga a kérdés, melyet a kormány ezen első államjogi előterjesztése érintett, nagy fontossággal bír és fog birni a jövőben is az osztrák alkotmányos életben. Tudvalevőleg kétféle törvényhozás működik itt. Minden tartománynak meg van a maga landtagja, melynek legislatív jogköre azonban a lehető legszűkebbre van szabva s a legprimitívebb tartományi ügyeken alig terjed túl. Ezen landtagoktól függetlenül működik a központi törvényhozás, a birodalmi tanács, mely a landtagok küldötteiből alakult. A birodalmi tanács hatásköre azon időben lett megállapítva, midőn a korona tanácsában a legszélsőbb centralisatói hívei ültek. Míg a landtagok jogköre szerfelett megszorított, a reichsrathé szerfelett kibővített s reá ruháztatott törvényalkotás joga majdnem minden ügyben kivételnélkül.

Pedig ki merné tagadni, hogy az oly különböző alkatelemekből álló birodalomban, minő az osztrák, minden tartománynak más óhajai, más szükségletei vannak. Az egyik közel a hideg északhoz, másik a narancsok vidékén fekszik, az egyiket lenygel, a másikat cseh, a harmadikat német, a negyediket szlovén lakosság lakja. Az egyik gazdag, a másik szegény. Az egyik iparüző, a másik földművelő. Az egyik intelligens, a másik a műveltség utolsó fokán áll. Ily különböző tartományokban a szükségletek is különbözőek, ezen szükségleteket pedig a központból kellően áttekinteni s egy általános törvénybe foglalni, lehetetlen. A meddig tehát Ausztriában alkotmányos élet leszen, a törvényhozási decentralisatói óhaj is elegendő szükséglet fog képezni. Hogy a központi törvényhozás semmit sem vesz hatalmából és tekintélyéből, ha jogköre csak azon ügyekre terjed ki, melyeknél a közös elintézés mulhatlanul megkívántatik, azt a Swajcz, az amerikai egyesületi államok s részben a német szövetség is tanúsítják.

Körülbelül ugyanezen egészséges eszme vezette Hohenwart grófot is, midőn javaslatát a landtagok jogkörének kiterjesztése körül kidolgozta. Azonban a centralista bécsi sajtó folytonos támadásai és gorombaságai fele utján megállították őt s az elv alkalmazásában a leghibásabban járt el. Megadta a landtagoknak a jogot, hogy az illető tartomány fontosb közügyeiről javaslatokat készítsenek, de ezen javaslatok törvényerőre emelkedéséhez a korona szentesítése nem elegendő. A birodalmi tanácshoz küldetnek, melynek joga van azokat vagy egészben elvetni, vagy változtatlanul elfogadni, s csak ha ez utóbbi történt, válnak a landtagok fölterjesztései a korona szentesítése után törvényt. Ezen sem hus sem hal javaslat a mai helyzetben nem sokat változtatott volna. A landtagok tény-

leg ma is minden ügyszóhoz szólanak s csak az a kérdés, hallgat-e valaki reájok vagy nem. Ma sem hallgat senki, s az új törvényjavaslat értelmében sem lett volna köteles senki reájok hallgatni.

A birodalmi tanács mégis hibásan járt el, midőn a javaslat felett egyszerűen napirendre tért. Neki kellett volna a jó eszmét megragadni s gyakorlatilag megvalósítani aképen, hogy az a landtagok jogos igényeit kielégítse. Kétségkívül ezt akarta azon 55 képviselő, ki az elvetés ellen nyilatkozott. A Hohenwart-kormány politikájára a tegnapi szenvedett vereség befolyással nem lesz. A miniszterium nem parlamentaris miniszterium, s így a többség kívánataira nem kell visszalépnie. Kár is volna, ha ezt tenné. A lengyelekkel kötött igen méltányos alku által már is érdemeket szerze magának, s ha a kiegyezés útjain tovább halad, ha azon elemekkel, melyekkel kibékülni egyáltalán lehetséges, csakugyan kibékül, úgy nagyobb szolgálatot teend Ausztriának, mint azon beszélni igen, de tenni nem tudó ugynevezett államférfiak egész sora, kiknek szűkkeblű és elvakult politikája az országot már oly sokszor az örvény szélére vitte.

Szabad kir. Arad város rendes havi közgyűlése.

Arad, máj. 10.

Pászthory Ferencz jelenti a közgyűlésnek, miszerint a t. e. l. Péter polgárnagy Pestre utazván fel, reá bízta a közgyűlésen elnökölni. Bemutatja ezután a máj. 2-án megtartott képviselőválasztás eredményéről a központi bizottság jelentését. Tudomásul vétetik és a választási jegyzőkönyv egy példánya a levéltárban fog elhelyeztetni.

Pallio Constantin indítványozza, hogy miután a március havi közgyűlés határozata szerint a t. e. l. Sándor halála által megüresedett tanácsnoki és telekkönyvi előadói állás három hónapra hagyatott betöltetlenül és e három hónap májussal letelik: tüzessék ki a legközelebbi közgyűlésre az állásnak választási által leendő betöltése. Ez indítvány egyhangulag elfogadtatik.

Barabás felvilágosítást kíván az iránt, hogy a közgyűlésnek miért nem terjesztetik be az ujonczozás és a jövedelmi adó kivételének eredményéről rendesen jelentés, miután ez ügyek intézésével a városi közönségnek a törvény által is biztosítva van a közreműködhetőség joga.

Elnök e tekintetben felvilágosítást ad, mely szerint a város közönségének a törvény által adott jogai, mindkét ügyben fenntartattak, és igéri, hogy különösen a jövedelmi adó kivetése körül követett eljárásról legközelebb részletes jelentést teend.

Vagács, mint azon bizottság elnöke, melynek feladata a város rendelkezése alatt álló közmunkák a külvárosi közlekedési utak javítására czelszerűen felosztani, — kéri a közgyűléstől, hogy a közmunka-alapból a bizottság részéről 500 forint utalványoztassék, mely azután a befizetendő közmunka váltásdíjakból vissza fog adatni az alapba.

A közgyűlés e kért összeget utalványozza, elrendelvé egyszerűen, az illető közegeket utasítani, hogy a közmunkaváltásdíjak behajtásánál a legszigorubbán járjanak el.

A közgyűlés áttér a napirendre.

M. kir. belügyminiszterium intézménye, melylyel Arad sz. k. város részére, törvénykezési állam-segély fejében az 1871-ik év első felére, egyelőre a tavaly utalványozott összeg arányához mért tizenegyezer forint utalványoztatik. A polgár-nagy megbizatik ez összeget az állampénztárból felvenni.

Az igazságügyminiszter intézménye folytán, melyben a Kerner-féle büntügyben foglalt két esetre jelentést kíván, az összes büntügyi iratok feltérjesztetni határozzatnak.

Felolvastatik a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. k. miniszterium intézménye Abeles Herman és társai felebbezésére, a tulajdonukat képező előbb Kohnfélé szeszgyár működésbe tétele tárgyában. A miniszterium, kimutatva, hogy a városnak, a nevezett szeszgyár működésének megszüntetésére nincs jogosultsága, miután itt nem a személyhez, köztött ipar-, hanem telepítvény-engedély forog fenn, — a város közönségét e részben egyezkedésre utasítja, másrészt elismeri annak jogosultságát, hogy rendőri tekintetből a gyártelep működésbe tételére szakértők által feltételek állapíttassanak meg. Kiadatik az ügyben már eddig is működött bizottságnak.

Honvédelmi m. k. min. intézménye, mely mellett az 1871. évi III., IV., V. VI. és VII. törvényeket tudomás és ahoz alkalmazkodás végett megküldi. Tudomásul vétetik.

A gyvölgyi Lajosnak, ki a legelőfölkék bérletéről lemondását jelenti be, bánompénze visszaadati határozzatik.

A g. k. lelkészek kérelmet intéznek a közgyűléshez, mely szerint az ágybér-illetékek behajtását is a városi hatóság eszközölje, mint ez azelőtt volt szokásban. A közgyűlés határozza: A tanács utasittatik a g. k. lelkész urak részére az ágybér-illetékek hátrálékainak behajtásánál hivatalos segélyt nyujtani, részükre azonban csakis az fog kiadatni, ami csakugyan be is hajtatik.

Ez ügy elintézése után, minthogy az idő előhaladt az ülés berekesztetik.

A temesmegyei főispánságra

Ormos Zsigmondnak történt kineveztetése alkalmából az „Albina” az új főispán ellen egy elenséges tartalmu cikket közölt, a melyre egy román a „P. N.”-ban következőleg válaszol:

A Pesten megjelent „Albina” czimű román lap a napokban a Temesmegyébe kinevezett Ormos Zsigmondra vonatkozólag, vezércikkében elenséges indultu megjegyzéseket tesz. Azt mondja ugyanis egyebek közt, hogy mily égbekiáltó igazságtalanság az, hogy Temesmegyébe, mely mégis tulnyomólag román, egy magyart helyez a kormány a főispáni székbe; továbbá, hogy az ottani számos románságnak tilos „nemzetiségi fájdalmait nyilvánítani.” (?)

Az igazság parancsolja ezen hamis állításokat megcáfolnom. Az egész ország többsége kifolyománynak tekintendő és nem ez octróyáltkormány-nak melynek legszigorubb kötelessége, hogy az ország érdekeit soha és semmi szín alatt ne téveszesse szem elől. Kötelessége ez különösen oly kényes ügyben, amilyen a főispáni állomások betöltésének ügye.

En ismerem Temesmegyének minden román zugát, ismerem az ottani románok politikai hangulatát; de azok semmit sem tudnak azon nemzetiségi elnyomatlásról, mely fölött az „Albina” jajveszékél; az e fölőli panaszok az „Albina” agyrémei.

Az Ezután ezikkirő áttérvén Ormos Zsig. egyéni kiváló tulajdonai s hivatalos szakképzettsége kiemelésére, így folytatja:

Az „Albina” sorainak írója, aki Ormost eléggé megdölgatatlant megdölgatá, meg fogja engedni, hogy olyanmily fontos ügyekben, mint a főispáni állomások betöltésénél, nem szabad egyes, egészen alárendelt érdekeket a haza sarkalatos érdekei fölé helyezni; hiszen az „Albina” támadó sorainak írója szerint mind a haza fő-, mind pedig egyes nagyvárúgy érdekei lennének kockáztatva. Ennek folytán bátorodom exaltált vérbeliemhez a következő kérdéseket intézni: vajjon mit használnak ők nemzetiségünknek ily rágalmozásokkal? talán az által védik ők népünk ugys eléggé hátramaradt művelődését előmozdítani? vagy talán a békés testvériséget? stb. stb. Nem. Izgatják a szelid népet, a mely oly ábrándozásokról mitem tud, és így nagy bünt követnek el, a helyett, hogy a haza békés virágzásához ösztön, testvériesen, közös erővel hozzájáruljanak.

En szintén, mint román, azt tanácsolom a nagyvárúgy, izgató, ugynevezett „nagy románok”-nak, hogy valóban ideje volna már felhagyni azokkal a boldogító daco-román, reánk nézve olyanmily veszedelmes eszmékkel, mert legyenek minden vérbeliem meggyőződve: az ily eszmék terjesztése nem a testvéries haladás, hanem — a romlás örvényébe vezetnek bennünket.

A magyar és román elem közt, kivált „Európa mostani fölforgatott helyzetében”, elvitázhatatlanul kell létezni a „természeti kapcsolatok”, e tekintetben figyelemztetek minden románát az 1867-ik évben Pesten megjelent nagybecsű, névtelen röpiratra: „A magyarok és románok feladata a keleti kérdésben;” olvassák ezt, nem pedig a f. e. szintén Pesten megjelent és dr. Hodossiu József által szerkesztett; „Romániai si constitutiunile Transylvaniei” cziműt, mely a testvér-magyarokat oly igaztalanul rágalmozza.

Az ugynevezett „nagy románok” politikai irányát semmi szempontból sem lehet az elfogulatlan embernek helyeselni; és annál kevésbé a magasb politikai szempontból, mert ha a „nagy románok” zeszedelmes terveit nem szenvednének „mindig” hajótörést, hanem képesek lennének azokat keresztülvinni, ugyan mi lenne akkor belőlünk? Lenne a legborzasztóbb chaos, az állam organismusa indúlva felbomlásnak, és mindemellett a „realis” Daco-Romania létesülése továbbra is az ábrándok országában maradna. Ha majd azok a románok, a kik — hogy a „Pesti Napló” szavaival éljek — sz. István koronája területén szabadelvű honi alkotmányt élveznek, és mindamellett, hogy a legrégibb idők óta maig nemcsak, hogy nem lettek a testvérmagyarok által nemzetiségüktől megfosztva, hanem ezen államban szép virágzásnak

indultak, hasonló sorsban fognak részesülni, mint a bessarábiaiak: akkor lássák, mi jobb: a barbár oroszizmus kancsukája, vagy pedig a honi, szabadelvű institutiók élvezése-e? Sed tunc tard erit!

Országgyűlési tudósítás.

Pest, május 10.

(i. x.) Elnök: Somssich Pál dél előtt 12 óra után nyitja meg a képviselőház mai ülését.

Napirend: Irományok betérjesztése — és a kir. ügyészségekről tjavaslat harmadszori felolvasása, és megszavazása.

A kormány részéről jelen van: Szilávy József, Gorové István, Tóth Vilmos.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvasatván, hitelesített.

Elnökségi előterjesztések után bemutatatik dr. Chorin Ferencz aradi képviselő választási jegyzőkönyve (Elnök eljenzés balról.)

Magánkérvények bemutatása után:

Dietrich Ignác az igazságügyérnek legutóbbi interpellációjára adott feleletre most válaszol, kinyilatkoztatja, hogy a miniszter többet ígért, mint a mennyit ő kért, hiszen ő csak a kinevezést óhajtja, de a miniszter ígére, hogy a bíróságok is 1872. évi január 1-ig már működésben leendnek; de azért még sem lehet e felelettel megelégedve, mert ezen ígért semmi más, mint olyan „nesze semmi, — fogd meg jól.” — A kérdéses tjavaslat nem fog végrehajthatatni, mert azon alapok, melyektől ez feltételeztetik, — hibások. — (Zaj, láрма.) „Oly házban, mely ily fontos ügyben nevetni tud, — méltóságon alólinak tartom beszédemet folytatni.” — így fejező be szónok szavait. — (Zaj, ellenmondás, — jobbról.)

A ház tudomásul veszi a miniszteri választ.

Napirend folytán a kir. ügyészségekről tjavaslat harmadszori felolvasatott és megszavaztatott.

Az erről szóló jkönyv azonnal hitelesített.

Gorové István az eperjes-tarnovi vasut, és a dalmátországi tűzifa vámmenteségéről szóló szentesített tjavaslatokat mutatja be.

Ezek kihirdettetnek.

A közp. bizottság részéről, a 25-ös bizottság munkálatairól jelentés mutattatik be.

Ki fog nyomatni és holnaputánra napirendre tűztetik.

Zsedényi Ede indítványozza, hogy péntektől kezdve 9—2 óráig tartassanak az ülések.

Tiszta Kálmán nem helyesli ezt, mert ideje, hogy valahára azon tragicomedia, melynél a főszereplő a miniszterium és a kar, — a ház valahára lejárjon.

A ház Zsedényi indítványát fogadja el; egyuttal a legközelebbi napirend feletti vita után, az ülés d. u. 1 órakor szétoszlik.

Franciaországi ügyek.

Arad, máj. 11.

Páris alatt a hadászati események, úgy látszik, végre is eljutnak már a végkifejldéshez. A versaillesiak, 9-én elfoglalták az Issy-erődöt, mi mindenesetre igen nagy jelentőségű stratégiai előny további hadműveleteikre nézve. A főváros ágyuztatása szintén kezdetét vette.

A helyzet teljes méltányolhatása végett idézzük az „Ind. belge”-nek a Páris alatt folyó harc végkimenetelére vonatkozó megjegyzéseit: „A harc döntő tere Asnières és a Montrouge között keresendő; mely vonal a felkelők részén 15, a nemzeti hadsereg részén pedig 20 kilométer. Utóbbi eddig csak apró, de következetes eredményeket vitt ki. Nyugaton több véres ütközet biztosítá számára Courbevoie és Neuilly egy részének Gennevilliers és Asnières birtokát, mely utóbbin tul nem hatolhattak előre, minthogy a párisiak Clichy, Courcelles és Neuilly és Sablonville egy részének urai maradtak.

Egy vagy két erőd bevétele — ha az a felkelőket nem fogja igen lehangolni, — semmi mást nem fog eredményezni, mint a kőrfal, mely az erődöktől csak 1500 meternyre van, közvetlen megtámadhatását. A déli kőrfal különben igen nehezen közelíthető meg. A point du pour, az igaz, igen ki van téve a tűznek, de a támadás mégis nehéz volna, mivel a Sevréstől a kőrfalig terjedő 1 kilométernyi teret fedezet nélkül kellene áthatolni.

A kőrfal megett továbbá a torlaszok egész sora volna elfoglalandó; a harc csak házról-házra menne, mi ellen Thiersnek jogosult ellenvetése van. De mi tevők legyünk? Éhség vagy bombák által tegyük-e tükre Párist? Szabad-e azt kockáztatni, hogy 20-szorta nagyobb számú ártatlanokat ölünk meg, vagy Sebastopol-féle hosszadalmas ostromra készülünk? O bár sikerült volna a hazafiságnak és mérsékletnek a kárhözatos polgárháborúnak elejét venni!

Több nap óta a kormány nagy tevékenység-

get fejt ki a hadsereg szaporítása körül s új tömegek vonulnak át az improvizált fővárosra s ma Páris alatt legalább 150–180,000 kormányhű katonára áll. A tüzéség is óriási tevékenységet fejt ki, a délnyugati városrészt beszegélyező domblánczot nagyszzerű útegekkel koszorúzta meg, melyek vészhozó golyókat szakadatlanul a lázadók erődített pontjai ellen szórják.

Ezen erőfeszítések daczára sem könnyű munka lenne a lázadás leverése. A commune is óriási, s valóban bámulatot keltő tevékenységet fejtett ki. Rossel hadügyi delegátust Páris katonai dictátorává nevezte ki. Azonkívül kibékült a nemzetőrség központbizottságával, melylyel eddig élénk viszályban élt. A bizottság nyerte a hadügyek vezetését. Rossel az activ hadsereg vezetését következő férfiak közt osztá el: Dombrowszki Neuillyben a Szajna balpartján folyó műveleteket vezeti, La Cecilia parancsnokoló tábornok a centrumban a Szajna s a Bièvre patak balpartja közt Wroblewski a balszárnyat. Bergeret az első, Eudes a második tartaléksereget vezeti. Mindezen tábornokok főhadiszállása a város belsejében van. Dombrowszkyé a Vendometéren, La Ceciliaé a katonai iskolában, Wroblewskié az elysai mezőkön, Bergeret a törvényhozó testben, Eudesé a becsületrend palotájában van.

— Páris máj 9. A Bicêtre erőd parancsnokává Meillet nevezetett ki. — Dombrowszki fog megbízni a fővezénnyel. — Issy erőd tegnap egészen odahagyatott. Páris városa most Gennevillierstől Joly-ig teljesen körül van zárva. A commune a kenyér árát kilogrammonként 50 centimesben állapította meg.

A frankfurti értekezletek tárgya és végeredménye felett még mindig mély titok lebeg. Azon hír, hogy Bismarck egyenesen Compiegneba utazik, Berlinben gyorsan elterjedt s rompant izgatottságot keltett. Végtelen embertömeg gyűlt össze a „hársfák alatt“, a császári palota előtt. Itt megnyugtató híreket iparkodtak terjeszteni; beavatott egyének ténykép azt beszélték, hogy Jules Favre első feltételül a hadsereg korlátlan szaporításának jogát követelte, mert csak az képezi az alapot, melyen a francia kormány a rendet helyreállíthatja s kötelezettségeit Németország iránt teljesítheti.

Mint a „Br. Z.“ egy félhivatalos berlini levelezője írja, az értekezlet célja nemcsak a béketárgyalások gyorsítása s a hadisarcz fizetési módzatának megállapítása, hanem a kereskedelmi összeköttetések helyreállítása is volt. Ez utóbbi oly tárgy, mely főleg Elsass és Lotharingiára nevezetesen fontossággal bír. Végül Franciaország helyzete is szóba került. Amint látszik, az értekezletek kedvező folyamatot vettek, s a végleges béke aláírását jelentékenyen gyorsították.

Berlin, május 9. A frankfurti tárgyalások ismét békés phasisba léptek. A hadifoglyok visszatérése iránt gyors előkészületek történnek. A békekötés iránt felmerült minden kétely és aggodalom el lehet oszlatva. Az első milliárd lefizetése egy Frankfurtban kötött kölcsön által biztosított. Hír szerint egy külön egyezmény szabályozza a németek közbevetését a párisi anarchia legyőzésében, ha a francia csapatok erre bizonyos idő lefolyása előtt nem lennének képesek. Bismarck és Favre szerdán utaznak el.

A commune rendelete, melylyel ujabbán több lapot elnyomott így szól:
A commune közbiztonsági bizottságának tagja:
Tekintve, hogy a háboru alatt és addig, míg

TÁRCZA.

Castelar „democraticus katechismus“-a.

Castelar nem egyszer maga is érezhető, miszerint azon állítása, hogy ő a nép számára is eléadási módjával nem egyez meg. Ha felveszszük is, hogy a Spanyolok az általános és politikai műveltséget illetőleg nem állnak egyik nemzet mögött sem, megcáfolhatlan marad mégis, hogy a nagytömeg nem képes átérteni Castelar iratának, államjogi-bölcseletének alapeszméit; — és pedig nemcsak Spanyol, hanem más előhaladottabb országokban sem.

Ha a spanyol demokraták könyvei átfordíttatnának nyelvünkre, csak is a művelt osztályok élvezhetnék azokat; a nagy tömegre nézve egészen el volnának azok veszve.

A német publicista természetesen találja azt, hogy iratait aránylag csakis igen kevesen olvassák, a köznépre egyáltalában nem is gondol, bár ennek nézetei a választási-jog kiterjesztése folytán, mind nagyobb jelentőséget nyernek a politikában. Castelar, daczára idealismusának, sokkal gyakorlatiabb e tekintetben; ő érzi annak szükségességét, hogy politikai rendszere a közönséges emberek által is megértessék s e célból ujabbán egy művet a „demokratikus katechismus“-t adta ki.

Ez egy 30 oldalra terjedő kis mű, kérdések és feleletekben, melyet bátran ajánlhatunk más nemzetek szabadelvű politikusaiknak is utánzásul. Azon politikai párt, mely nézeteit ily módon teszi népszerűekké, számíthat arra, hogy nagy és mélyen ható elterjedést veend. Ha Spanyolországban, mint az utóbbi években ez többször előfordult, a politikai harcokban a köznép is részt vesz, ez abban bírja magyarázatát, hogy ily kis rópiratok olvasásával foglalkozik, melyek az általános politikai eszméket a legkönnyebben megérthető alakban adják elő.

Castelar „demokratikus katechismus“ a oly mű, mely mindenestre megérdemli, hogy azal bővebben foglalkozzunk.

Castelar e művében erős kinyomtatot nyer politikáinak egyik legjellemzőbb vonása, hogy ő t. i. az egyéni jogról egészen a german jognézeteket vallja magáénak. Ő nem tud a tömegnek hizelegni, mint a francziák, mit eléggé bebizo-

a párisi communenak a versaillesiak bandái ellen kellend harczolnia, kik azt ostromolják és a polgárok vérét ontják, — tűrni nem lehet az ellenség bűnös szövetségeseinek fondorlatait;

Tekintve, hogy e fondorlatok első sorába tartoznak a napilapok által, a commune ellen szórt rágalmak; és bár mi felette állunk azok támadásainak, ezek mégis a polgárok bátorságát, odaadását és hazafiságát folytonosan gyalázzák;

Tekintve, hogy a közérkölcsesek ellenkeznék e bűnösöknek tovább is a haza és szabadság elleni becsmérő magaviseletüket elnézni;

Tekintve, hogy a jelenleg Versaillesban székelő kormány a vidéken elnyom minden a commune ügye mellett felszólaló lapot és nyilatkozatot;

Tekintve, hogy a „Le petit Moniteur“, „Le petit National“, „Le bon sens“, „La petite presse“, „Le petit journal, la France“, „Le Temps“, czimű napilapok minden számban a polgárháborút szitják, és hogy Páris és a köztársaság ellenségeinek legtevékenyebb szövetségesei;

Rendeli:

1. czikk. A nevezett napilapok betiltatnak.

Páris, 1871. máj. 5.

F. Cournet.

A közbiztonsági bizottság tagja.

A bordeauxi program.

A franciaországi városok küldötteiből alakuló congressus összehívására Bordeauxban ideiglenes bizottság állott össze és a következő programot adta ki:

1. czikk. Franciaország városainak küldötteiből álló congressus hivatik össze Bordeauxba a végett, hogy a polgárháboru megszüntetéséhez szükséges rendszabályokról, a municipális szabadságok biztosításáról és a köztársaság megerősítéséről tanácskozzék.

2. czikk. Minden város 20 ezer lakos után egy követet küld, minden ötezret meghaladó lakosságot után is egy küldött jár. A departemens és arondissemens fővárosai, ha 20 ezer lakosuk nincs is, küldenek egy követet.

3. czikk. Minthogy a küldöttek természetesen a polgárok szavazásából indulnak ki, személyes meghívás fog intézteni az 1871. ápr. 30-dikán választott városi képviselőkhöz azon sorrendben, mint a jegyzőkönyvben következnek, számával egyenlő nem lesz és a névsor kimerültéig, ha el nem fogadás, halál, lemondás vagy más akadály lépne közbe az előbb beírottakra nézve.

4. cz. Hogy e gyűlekezet törvényessége iránt minden aggodalomnak eleje vétséssel, a congressus magán-gyűlekezet jellemével fog bírn. Tagjain kívül senki sem leend tanácskozáseinál jelen — a saját képviselői és más általa külön meghívott személyeken kívül.

5. cz. A congressus Bordeauxban fog összeállani az ápr. 30-diki választásokra következő 10 nap alatt.

6. cz. A congressus költségeinek fedezésére valamennyi városban a küldöttek számához arányos aláírás fog nyíttatni.

7. cz. A választók, a bizottságok és a lapok fölkérteinek, hogy terjesszék ez egybehívást és biztositák a congressus létrejöttét.

Bordeaux, 1871. ápr. 25-dikén.

Legujabb.

Páris, máj. 10. Vanves erődöt a felkelőknek oda kellett hagyni, mivel a benne dühöngő tüzet oltani nem lehetett.

nyit azzal, midőn könyve élére ezen kérdést teszi: „Uralkodhatik-e a nép a demokrátiában egészen tetszése szerint?“ A felelet erre így hangzik: „Nem. Csakis egyesek jogainak tekintetbe-vételével uralkodhatik. Ebben fekszik a különbség a régi és a mostani demokráfia közt; amaz nem, ez ellenben ismeri az egyén természetí jogait.“ És ezután az egyén s természetí jogait a legegyszerűbb módon magyarázza meg.

„Az ember él — mondja a többi közt, s senkinek sincs joga őt megölni. Az ember érez, s senkinek sincs joga családjára vonatkozó érzeteit szétromtani, házát megsérteni. Az ember hisz. Senkinek sincs joga a hitet tőle elragadni. Az ember gondolkodik. Senkinek sincs joga gondolatait elfojtani. Az ember akar. Senkinek sincs joga akaratát megsemmisíteni, feltéve, hogy az a köznek nem ártalmas. Az ember dolgozik. Senkinek sincs joga őt munkájában megakadályozni, vagy zavarni. Egyik ember olyan mint a másik, egy — testvére valamennyinek. Senkinek sincs joga neki megtiltani, hogy hozzá hasonlóival szövetekezék, senkiesem akadályozhatja a szabad társulást.“ Ez végtelenül egyszerűen, természetesen hangzik, úgy, hogy a legutolsó paraszt is megértheti; és rövid mondatokban mégis benn van mindaz, amit egy jó alkotmánytól lehet igényelnünk, u. m.: vallás, sajtó-szabadság, oradékok és felelős kiadók nélkül, az egyén, a házi-jog és levéltitok sérthetlensége, a gyűlekezési- és egyleti-jog, munka-, ipar-, kereskedelmi- és tanszabadság, egyenlőség a törvény előtt, és mi különben Castellárt jellemzi, a halálbüntetés megszüntetése.

A demokratia hívei közül igen sokan, különösen a francziák egytálában, annak az államéletre való alkalmazhatását azon régi elv szerint hiszik valósitani, „ami felül van, kerüljön alá.“ Ezek nem akarják az egyenjogusitást, az előjogok megszüntetését, hanem ezeknek átruházását. A socialistáknál az az államsegélyre való igénytartás alakjában nyilvánul, ami szorosan véve nem egyéb, minthogy a kevésbé vagyonosak igényt tartanak azon előjogra, hogy a vagyonosabbak által segélytessenek. Castellár e ferde iránynak, mint mindennitű, katechismusában is határozottan ellenszegül. Ő megcáfolja azon tant is, mintha az egyleteknek közhasznu czélok elérhetése végett joguk volna a kormány oltalmára számítani. „Azon pillanattól, midőn ez megadatnék, a kormány jogot nyerne arra is, hogy azokat korlátolja, akadályozza, fel is oszlat hassa.“ Ő határozottan Schulze-De-

Leberg, máj. 10. A „Dzienik Polski“ felhívja, a reichsrati lengyel képviselőket, hogy az egész resolutiót terjesszék elő.

Páris, máj. 10. Rossel beadta lemondását, kijelentvén, hogy nem képes tovább a főparancsnoksággal járó felelősséget viselni ott, hol mindenki parancsol és senkiesem engedelmeskedik.

Frankfurt, máj. 10. 2 órakor d. u. A végleges békekötés Francia- és Németország közt épen most iratott alá.

Páris, május 9. A versaillesiak Montrouget ma nagy hévvel támadták meg. — A commune hiv. lapja szerint Issy erőd csak pillanatra van feladva s már erődítések küldettek belé. További hírek szerint a versaillesiak a mult éjjel hajóhidat akartak verni a Szajján a boulognei erdővel szemben, kísérlétük azonban meghusult, valamint a Saquet elfoglalására tett hármas kísérlét is. A commune komoly előintézkedéseket tesz a versaillesiak részéről várt erős rohamra; a puskaropogás Neuillyből ismét hallatszík; a Maillot kapu irányában pánczélos gőz-sők küldettek.

Washington, máj. 9. A tanács az Alabama-szerződés jóváhagyása végett ma összehivatott.

Versailles, máj. 9. (este) Thiers mai jelentése így szól: A hadsereg ügyes vezetésé támogatva a csapatok vitézsége által, ma fényes eredményt vívott ki. Issy erődöt a 38. serezed ma, nyolcz napi támadás után megszállotta; benne nagymennyiségű löszér és több ágyu találatot holnap bővebb részleteket fogunk elmondani e tárgyról. Azonban már most dicsérrőleg emelhetjük ki azon merészséget, melylyel a tábornokaink a közlekedési műveleteket Vanves erőd s a körfalak keresztitűze alatt vezették. A mérnöki testületnek szintén nagy érdeme van az oly gyorsan kivívott sikerben. — Vanves erőd oly állapotban van, mely hosszabb ellenállást meg nem enged. A jelen támadási terv sikerességét különben már Issy erőd elfoglalása is eléggé mutatja.

Douai tbk. a mult éjjel Montretout heves ágyuzása s a sötétség által fődve átlépte a Szajná s a Boulegne előtt a 65—67. csillagsánczokkal szemben, melyek Point-du Jour erődét képezik, állást foglalt; a különböző ezredekből vett 14,000 munkás esti 10 óra tájban egy futóárok ásásához fogott s egész reggelig dolgozott. Azon pilanatban, az árok egyik vége a Szajnáig a másik Boulegneig ért.

A csapatok e páratlan buzgalom következtében hajnali 4 órakor már fedett

litzsch-re utal, és ajánlja a Spanyoloknak az észak német előlegezési és takarékosági-, a hollandi munka-egyletek utánzását. Mig a legtöbb latin néptaju politikus, kik a szabadság és az előhaladásnak hódolnak, ragaszkodva a szóhoz, azt hiszik, hogy a népek üdve a köztársaságtól függ, Castelar e szót egyetlen egyszer sem használja. Ő tudja, hogy nincs oly varázsszó, melynek kimondása már elég volna a politikai állapotokat megjavítani, — hanem, hogy ez munkát és időt igényel. Franciaország történelméből elég jól megtanulta ő, hogy e szomszédos ország szabadságtörkevései min szenvedtek hajótörést. Ezért ő a községek és tartományok autonómiaját követeli, s több sulyt fektet a decentralisatióra, mint az államalkat milyenségére.

Ezért veszi ő elejét a socialis utopiáknak e nyilatkozattal: a socialis kérdés csakis jó törvények, a munkaerő kifejtése, és földhitelintézetek felállítása által oldható meg.

(Vége következik.)

Egy virágcsokor.

„Szerelem az csiriz, mely összeragasztja az földdel az magas menyországot!“ — mondhatta ezt hires Sass István uram; azonban epigonja Csöbör János, nagytrétkörvő suszterlegény így variálta ezt, keserűn vágyva le fejét mellére, a józsefvárosi kapitányság hívósében május első napján: „de hisz szurok az, melyben megreked az ember fia.“ Pedig hát ha tudia volna, mire virrad néhány nap múlva! — Egész historia az. — A majsztram Erzsikéjét ketten nevezgették „arany-almának“: a segéd a szerelmes János, s a szomszéd mézszáros fia: István a kaczkias mézszáros-legény! — Hej, de sok keserűség volt e miatt szegény Jánosnak! Nem is nyújtották ki oly igrmatlanul a tehénbört, nem is verték oly dühösen a tőkét majstrom műhelyében, mint művelte ezt János ez időtájt: mindig azt a lábatlankodó mézszárost képzelte oda: hogy „hej, ha ez lenne bőre“ — „hej, ha ez lenne a háta“ — de hisz csak ne is lettek volna oly átkozott izmos karjai annak az ökörgyilkosnak! János méregkeverő bosszút forralt. De hogy is ne haragudott volna?! Erezte, hogy mily hű szerelemtől dobogott az ő epedő szíve, érezte, mily forró volt a képes szeretnei Erzsikét, azt a gyöngymadarat: s ez a háládatlan, szívtelen leány mégsem néz rá, mégis inkább arra a tagló-vitézre pazarolja szép szemének aranyos pillantásait — pedig hát, száz-

állásban voltak, fedve az ellenséges tűz elől, s most már csak 300 méternyre állanak a körfalaktól, hol ha akarták volna, már részlövő útegeket állíthattak volna fel. — Minden arra mutat e szerint, hogy a becsületes párisiak kegyetlen megpróbáltatása végéhez közelget, s hogy a szégyenletes fraktió gyűlölt uralma, mely a vörös zászlót választá jelvényeül, rövid időn megszűnik Franciaország fővárosát elnyomni és megbecsstelenteni. Remélünk kell, hogy a jelen szomorú események tanulságul fognak szolgálni a párisi commune utánzóinak s nem fogják magukat a törvény szigorának kitenni, mely a communera vár, ha gonosz és neveltséges válalatt még tovább is merészl folytatni.

Ujdonságok.

* A „Nagyváradi“-nak távirják: Berettyó-Ujfalu, máj. 9. A Berettyó kiöntött s a körültekvő s szépen indult vetések tönkretéve. A lakosság kétségbeesett.

* Hivatalos. Vallás- és közoktatási magyar miniszterem előterjesztésére, a csanádi püspök Bonnáz Sándor által a családi káptalannál két új kanonoki székek felállításá és az egyházmegyei szegényebb lelkeszek illetményeinek feljavítása végett tett 100,000 fortnyi alapítványt jóváhagyom az ezen két kanonokság egyikére Geml Ignác, püspöki titkár, iroda-igazgatót és szentszéki ülnököt, a másikra pedig Németh József papnövélet ideiglenes igazgatót és szentszék ülnököt nevezem ki. Kelt Schönbrunnban, 1871. évi május hó 3-án. Ferencz József, s. k. Dr. Pauler Tivadar, s. k.

Hibabiztatás. Tegnapi lapunk első, „Aradmegye főispánja“ czimű cikkének 5-ik ki kezdése 3-ik sorában „A lelkes akarat és eddig elért eredmények“ helyett „A lelkes akarat és eddig elért eredmények“ olvassandó.

* A felnőttek oktatása. A „P. C.“ összeállítása szerint a mult télen Magyarországon és Erdélyben a felnőttek oktatására rendelt tanfolyamok nem kevesebb mint 84,000 lakos részesült. Főleg irni s olvasni tanultak s a félév végén igen kielégítő vizsgálatot állottak ki. A buzgalom, melylyel e tanfolyamot sok helyütt látogatták, valóban meglepő volt. Nem egy faluban öreg parasztok, kiknek feleségük s gyermekük van s kiknek már kora reggeltől kezdve a nehéz munka után kellett látni, egészen éjfélig is a falusi iskolában ültek, hogy irni tanuljanak. Egy faluból a közoktatástügyi miniszterium ily 25 öreg tanuló által küszönő feliratot kapott, kik megindultan kijelentik, hogy csak most, miután irni tudnak, érezik magukat teljes büszkeséggel magyar honpolgároknak. E faluban történt, hogy az idősb parasztok röstelvén az iskolába járn, előált egy 76 éves aggastyán, nyakába akasztá az író táblát s erre azt írta fel: „76 év.“ — Ez hatott s a jó példát számosan követték.

* A személyes kereseti adó kezelése. A magyar kir. belügyminiszterium azt tapasztalta, hogy a személyes kereseti adó és a községi adópótléknak a többi adó nemmel együtt-kezelése igen nagy zavarokat okoz, s ennek elhárítása céljából még jobbnak látta a pénzügyminiszterium a személyes kereseti adónak kezelését a többi adónemtől egészen elkülöníteni, mire nézve a következő rendeletet adta ki: A „B“

billio lábszj! . . . a tehén-utczai borbély lányának csapja a szelet az a borju-fojtogatón, a városi ringliszpilben, a nemzetiszinház karzatán látta ő amit látott! S az a lány nem hisz neki, az a lány szóba sem áll vele, hogy fölvilágosíthatná, hogy tudtára adhatná. Mig ő a műhelyben énekli a szebbnél szebb szerelmes nótákat, addig a háládatlan Erzsike ablakvirágai közül az átelleni mészszékekbe kacsingat: ott szokott állni függő borju-czombok, lógó virsifüzérek közt a felgyitott ujjú mézszáros legény. Szegény János, mint sajgott e szíve, szegény csizma, mint recsegett-ropogott a fordító fán, fájdalomtól izmosult rángatásai alatt De eljött a bosszu nagy napja. Ápr. utolsó napjának estéjén örömrágogó arcczal rohant János a konyhába, hol Erzsike „az arany-alma“ tüzet élesztett épen kötényével. „Lányasszony, lányasszony, István május-fát állít! — „Nekem?“ — kiáltott fel pirulva Erzsike. „Nem, a tehénutczai borbély-lánynak. Lányasszonynak én állíték, ha . . .“ Erzsike haragosan gyűrte össze kötényét e hitelen merény hallattára. S aztán így szólt Jánoshoz: „Nem bánom, de csak ha a magáénak csak csára annak a május-fának legszebb pántlikájá bokrétyja lesz feltűzve!“ Ki boldogabb, mint János? Ily szóra megmászta volna ő még az — Ararat-hegyét is, mely pedig oly magas volt, hogy Noé bárkája is fennakadt rajta. Eljött az éj — holdvilágtalan, sötét — a szél zugott, a tehén-utczai borbélyház lakói gyanus zörgést vesznek észre . . . ki az utczára, botokkal, süprünyekekkel! . . . S borzasztó! a borbélylány ablaka előtt a május-fán egy sötét alak kapaszkodik: tolvaj, házitörő! Rázzák a fát, „gyilkost!“ kiáltnak, a konstáblerek fűtyölnek, a baktérok sipolnak, a kutyák vonitnak, az összecsesődült szomszédok káromkodnak, a rabló lezuhan, s egy pár beszámítás alá nem eső üteg után az igazságőrei beviszik a józsefvárosi kapitányság hívósére, hol rá is virrad a reggel, meg a kemény vallatás . . . János volt, a szerencsétlen szerelmes csizmadia legény, töredelmes valamást tett mindenről, s a kapitányság csak 24 órai áristomot szabott rá „éji háborgatás“ czimzen. Kiszabadult aztán és — Nevetnek önök? Nem egy ut vizt Rómába, száz ut vezet a szentülhászság felé: János már varrja a papucst, mely alá őt fogja majd nem sokára Erzsike: a hitelen mézszáros-legény maradhat magának, az „arany-alma“ a kipróbált szerelmű Jánost választá élete-párjának, szüretkor lesz az esküvőjük. (Omnibus.)

tabellákban az 1871. évre nézve csak a telek- a ház- és a jövedelmiadó kezeléssék. A személykereseti adó kezelését végezték ily és csak a cölra szánt számlakönyvek lépnek használatba. Azon hátralekók, melyek csak az 1870-ik évig állnak fenn, a „B“ tabellákban (régidiadoknyvben) továbbá is nyilván tartatnak: de olyan hátralekók, melyek az 1871-ik év folyamáról erednek, már az új számlakönyvekbe vezetessenek át. Ezután ha a személykereseti adókötelezett még sem teljesíti köteleességét, a törvény értelmében szigorúan kell ellene intézkedni. Ha pedig valaki más adóval is maradt hátralekban, például a telek- vagy ház- és adóval, és csak annyit fizet be, mennyi aránylagosan a személykereseti adó után jár, akkor csak a személy és kereseti adó számlája törlesztendő, míg a többi adó számlája érintetlenül hagyandó.

* A honvédségben történt legutóbbi előléptetéseket illetőleg, a „Pesti Napló“ írja: A legújabb honvédtiszt előléptetését illető körökből sok visszataszítást szül, mely letűkröződik azon levelekben is, melyeket készítségünk e tárgyban vett. A protectio s az elméltetés miatt egy panasz a másikat éri, s bár hisszük, hogy e panaszok közül sok alaptalan is, a honvédségi intézmények érdekét az nem igen mozdíthatja elő, ha minden előléptetés ily általános resensust kelt. Kivánjuk, hogy illető helyen ezt tüzetes megfontolásra venni, s általános előléptetési rendszabályok szemmel tartása által az illeszminék határt szabának. A kivételes előléptetéseknél csak kivételes esetekben lehet helye, s ha ezt figyelmen kívül hagyják, a honvédségi intézmény megszűnhet, népszerűsítése elébe elég tetemes akadályt gördítenek.

* Rózsa Sándor logikai következtetései. V. J. barátunk — írja a „Gyors Posta“ — Szegeden járván, beszélt Rózsa Sándorral is, és midőn szemrehányásokat tett volna annak, hogy: a történelemben érdekességre vergődött névett miért szennyezte be újabb gonosz tetteivel, Rózsa Sándor egyszerű rövidséggel a következőket felelte: Ezért is köszönettel tartozik nekem az ország. — Ha én fel nem szedtem volna a vasuti sineket, nem történt volna ily feltűnő rablási eset, ha nem történt volna ily rablási eset, nem jött volna le Ráday, nem lett volna itt rend még ebben a században sem.

— Erdélyi jégkrónika. A gazda közönségre megdöbbenőleg hat a szokatlan időjárás, melynek előjeléből ítélve, az idén minden eddigénél jelebb esztendő lesz. Már május 2-án az ország különböző vidékein jégverések voltak. Hőke, Erdő, Szombattelke, Csaba, Cs-Ujfalú helyiségek határán oly mennyiségben hullott a mogyoró nagyságu jég, hogy a földek egész nap fehérek maradtak. Jégverések voltak még ugyanakkor Császáriban, Mikulán, Czegelen, V.-Szentiványon stb., figyelmeztetjük a gazdaközönséget, hogy jóelőre kármentesítse magát a jégbiztosítás által. (Kelet.)

* Egy kis adomátár született meg a pesti női bazár alkalmából. Többi közt pl. Forinyáknéról beszélők, hogy száz forintért szózt egy nem dohányzó uri ember nyakába egy szivart. Értékét azon körülmény ruggatta föl ily magasra, hogy a szép árul — maga harapta le a kérdéses szivart végéig. — Pauline mint beszélők, egy dalt susogott Várad Gábornak öt forintért. — Legnagyobb mozgalmat keltett azonban a bazár hőlygei közt a gazdag Wahrmann Mór megjelenése a bazárban. Kifosztották annyira, hogy mire Andrásnyéhoz jutott, már nem volt zsebében egy krajczár sem. Szabadkozott tehát, hogy most már nem vehet semmit. „Se baj, felelte a grófné, száz forint ára cikket vásárol és nekem 100 fortot állít ki érte.“ „Készséggel, felelte Wahrmann, ha a grófné személyesen jó e bont beváltani.“ Azt hitte, megfogja vele, de csalódott, mert Andrásnyé a legnagyobb készséggel mondott rá igent, s így Wahrmannnak nem maradt más hátra — mint kiállítani a bont. — Egy vidéki polgártárs is megjelent a bazárban, oly ruhában, mely egy kicsit kirítt a többi közül. A szivaráros páholyhoz ment és szivart kért. Elője tettek egy csomó illatos havannát. „Nem illet, csak olyan közönségeset, két krajczárosat“ — mondta a polgártárs. Valahonnan előkerítették neki kettőt. De nagyot néztek aztán, mikor az illető a két karta szivarért ötven frtos bankjeggyel fizetett és nem kért vissza belőle semmit.

* Salamon itélete. Z. — megyében történt, hogy egy magyar ember eladott egy német embernek egy sertést. Ez haza is szállította a megvett jószágot s ott leszuratta. Mikor már jól is torozott belőle, akkor jött eszébe, hogy biz ez a disznó, disznó-drága volt. Kapja magát viszi vissza az erőszakos halállal kimúlt lény földi maradványait. Az eladó persze nem akarta visszavenni. A német ember erre elmegy a szolgabíróhoz s elmondja neki, hogy ő a sertést nem tarthatja meg, mert abban — trichin van. Az alaposnak talált panaszra aztán meghozatott a következő ítélet: „Köztudomású dolog lévén, hogy a trichin csak a németnek árt, a magyaraknak nem: alperes (az eladó) a vételári összegnek 8 nap alatt végrehajtás terhe alatti visszafizetésére s az eladott sertés visszavételére köteleztetik.“ Factum.

* A halottitörök és vendégeskedések ellen. Gömörből Ratkó-Bisztráról írják: He-gyes vidékünk, mértéken túl pálinkát ivó s ezáltal vagyonát és egészségét tönkre tevő lakossága kezd az üdvösség útjára térni, főkép a r.-bisztrai egyház hivei. Itt ugyanis egy fiatal lelkész halál-massan hallatja szavát. A nép csakugyan hajol-lekésének jó tanácsára s a szegény embernek eddig sok költségbe került felesleges, dorbézólással ösz-szekötött torokat elhagyva, s a keresetelési vendé-gégeket szabályozva, s azok helyett inkább a gyer-mekeknek bizonyos összeget „Keresetelési adomá-ny“ czimén kiházasítás idejére biztosít. Ki is-meri lakosságunk a tor és keresetelés körüli eljárás-t, költséges vendégeit, mely alkalommal nem egy gazda, családapa örökös adósságba veri magát, s teljes puszultságának veti meg alapját; az bizonyosan ezen itt említett rendezést tudni fogja méltányolni. Tény az, hogy egy árva 70 forintnyi vagyonából — néhány évvel ezelőtől — a temetési

költségekre, nevezetesen a torra 35 frt költetett el. Ezen adósság pedig az árvagyámnoksnak külön nevezet alatt adatott be.

* Egy fősvény aszszony története került színe a napokban. Ez az asszony (Kis-keresztutca 42. szám alatt Pesten) gyermekeit azon ürügy alatt, hogy nem bírja eltartani, elaján-dékozta, férjét pedig hidegtől és éhségtől megki-nozottan hagyta elveszni. Alig evett ő maga is va-lamit, s leginkább a szomszédok tartották. Nem régen egyik elajándékozott leányához folyamodott — (ki azóta férjhezment, s meglehetősen vagyoni ál-lásnak örvend), hogy tartsa el. A leány készenk nyilatkozott, de mert gondolta, hogy anyjának pénzének kell lenni, föl-kért egy ismerős rabbit (az illető zsidó), miként beszéljen anyja lelkére, s vegye ki belőle, mennyi vagyona van, és hol van az elhelyezve? A rabbi el is ment az asszonyhoz, s a pokol örök tűzésnek emlegetésével annyira rá ijesztett arra, hogy az következő vagyon-állapotot vallott be: Van 18 darab takarékpénztári könyve, mely 24 ezer forint értékét tartalmaz, 12 sze-mélyre való ezüst készlete, 25 Lajos-aranya, 100 ezüsttallérja, 24 arany- és 4 briliánttal rakott gyü-rűje, 6 ezüst gyertyatartója, és még sok más apró-ságok. — s ez az asszony elajándékozta gyer-mekeit, éhen halni hagyta férjét, s maga oly iszo-nyu szennyben lakott, hogy a belépő megundoro-dott tőle. — Csak vannak az ur Istennek csoda-bogarai!

* A hiány, melyet a francia államipénz-tár Elsass és Lotharingiának elvesztése által éven-ként szenved, 50 millió frankra becsültetik.

* Kisértet. H.-M.-Vásárhely közelében egy tanyán kísértettek. Rémult volt a tanya népe, mert a kísértetet sem megfogni, sem elűzni nem tudták. Végre egy kísértettűző asszonyhoz folya-modtak, ki aztán jó pénzért el is űzte, a hatóság pedig a kísértettűzőt befogatta, mert külsőt, hogy a kísértet is ű volt.

* Gambetta, a Franciaország viharai-ban üstökös csillag módjára fel és leltűnt férfiről a marseillesi „Republicain“ szerkesztője Naquet Gusztáv érdekes adatokat közöl, melyeket Gam-bettától magától, az 1868-ki választások alatt vett. Gambetta idézett levele így hangzik: Páris, 1868. decz. 27. On tölem arcképeket és életrajzi adato-kat kér. Iparkodtam kívánságának eleget tenni, s elmentem egy fényképészhez, ki önnek meg fogja küldeni művésziete eredményét. Ami az én érdekes személyiségemet illeti, igen meg vagyok akadva, mert mint a tisztességes asszonyoknak, nekem nincs historiám. Rövid az, amit mondhatok: Születtem 1838. apr. 2-dikán; komoly klassikai tanulmányo-kat tettem; minden elnyerhető sikert és érdemjít elnyertem. Párisban jó és alapos jogi tanulmányt végeztem és ügyvéd lettem, nem hogy gyakorol-jam e hivatást, hanem hogy kitartó munka által sajátomná tegyem a szónoklás művészetét, és eb-ben eszméim terjesztésére a küzdelem egy eszkö-zét nyerjem. Távol vagyok ugyan a fegyver teljes birtoktól, de élesítem azt napról-napra; és ha a haza nemtője nekem kedvez, tán nem leszek hiá-bavaló harcsoza. Tizenöt év óta minden törekvé-sem a tanulmányra van irányulva, kivált azon po-litikai és socialis eszmék kutatására, melyeket a francia forradalom élesztett föl és alapított meg. Nem mondhatnám, hogy a forradalom minden kö-vetkezményeit elsajátítottam, de azt hiszem, ma-gamévá tettem minden észszerű alapelvet és a leg-égetőbb és legsúlyosabb megoldandó föladatot. Minden napnak megvan a maga föladata, teljesít-sük mi kortársak a miénket és készítsünk elő utó-dainknak egy regenerált, önmagával rendelkező, megrendíthetlen alapon véglegesszervezett Fran-cziaországot, és hagyjuk ő reagiók, hogy lehető meg-állapodás és reactio nélkül vezessék azt az igazság-és a jólét kikötőjébe. E kettős feladat ép anynyi merészséget, mint vigyázatot igényel: szükség lesz ép nagy tudományra, mint erélyre. On bizik jelle-memben: reménylém, hogy meg fog győződni arról is, hogy nem vagyok tán teljesen méltatlan a tudomá-ny emberének nevére. Leon Gambetta.

* A vad mennyisége Magyar-or-szágon. A „Vad. és versenylap“ tábláza-tos kimutatást közöl a mult évben elejtett vadak mennyiségéről. Számos vidékről, néhol egész ura-dalmakból hiányzanak a löveggyékek, de azért a kimutatás mégis elég érdekel. Bir. Lötök 381 szarvas fővadat, ebből legtöbbet, 62 darabot a gö-döllői uradalomban; lötök 106 dämvdát, 881 özet, 7 zergét, 421 vaddisznót, 17,964 nyulat eb-ből a legtöbbet 3000-ét Debreczen városa vadász-területén; továbbá lötök 19 siketfajdot, 24 nyir-fajdot, 297 császármadarat, 5065 fécánt, ebből legtöbbet 1016 darabot Erdődy Ferencz gr. pös-tyéni uradalomban, lötök 11,000 fogolyt, 9000 fúrjet, 289 vadludat, közel 2000 vadkaosát, 93 tu-zokot, 1400 erdei, ugyanannyi vízi szalonakét. Kár-tékony vadakból elejtettek: 27 medvét, ebből 17-et gr. Schönborn munkási uradalomban; 30 far-kast, 5 hiuzt, 127 vad macskát, 1421 rókát, 53 borzot, 24 vidrát, 132 nyestet, 800 görényt, 2053 menyétet, 138 sast stb. A lött vadak összege 103,746 drb.

* A kitűvő fette k. N... városá-ban egy cipész hallván sokat beszélni korunk egyik nevezetes találmányának, a varrógépnek előnyeiről, a mult évben megrendelt magának egy ily készületet Pestről. A gép megjött s nagy vala Izraelben az öröm. Most a majster uram előveszi a gépet s nagy komolyan, philosophusi arczczal mondja: hogy a nála megrendelt N. urnak lábbeli-jét varja meg. A gép nem mozdul. A parancsszó is-mételtetik, de eredménytelenül. Most a parancshoz némi igazítás, nógatás majd fenyegetés is csato-la-tik, de mind hiába. Majster uram megharagudott a gépet addig rángatva, ütötte és taszigálta, míg végre azt elronta. Most a levél után megy Pestre, tudakozandó, mi oka lehet a gép engedtlenségé-nek, s daczolásának, s mi módon lehetne azt a munkával kiengesztelni? Majster uram pedig vakarja üstökét, hogy milyen szépen lóvá tették.

* Egy főrangú jónő. A „Reform“ szerint Pestre egy b. V... Karola nevű urnő ér-kezett közelébb, ki rövid idő alatt is már oly hir-névre tett szert a főváros magánköreibben, hogy reggeltől estig számos látogató várakozik ajtaja előtt. A bárónő több évig delejes álomban volt,

mely most csodálatos változáson ment át lényé-ben. Az érdekes hölgy megnyerő arca, ábrándos kék szeme, dus szőke haja, mely hosszú fürtökke veszi körül nyakát s vállait, — minden nagyobb tehetség nélkül képes volna sok emberrel elhitet-ni, hogy jónő és ihlet szállta meg, így azonban még inkább. A bárónő titokteljesebb jónő minden jónőnél, szemei nyitvák, de nem lát velők, a kér-désre nem felel, csak ír, oly szellemduzan, érde-kesen, mintha egész életét e foglalkozással töltötte volna. Bármily bonyolodott kérdést adjanak is fel, valódi jósdai szójátékkal felel meg reá. A bárónő egyik kérdésre azt írja, hogy hiába igyekeznek őt megfogni, az lehetetlen, mert a kezében van a delej s annak segítségével biztosan kell felelnie, akár akar, akár nem. A főrangú hölgy, ki nagy vagyonnal bir, külföldi s egyik orvosával időz itt, ki a legnagyobb figyelemmel tanulmányozza bá-jos páciense különös baját.

Beküldetett.

Az aradi ipar és népbank (irodai he-lyisége főter, városház utca sarkán) a

takaréktári betételeket

tekintetnélkül, azoknak összegére vagy felmon-dási idejére

6 (hat) százalékkal

kamatoztatja.

Elfogd továbbá betételeket folyó számlára, előnyös feltételek és lehető legrövidebb felmondási idő mellett.

Leszámitol naponta piaczi váltókat és telepít-vényeket, leszállított kamatláb mellett.

Ércpénzek és értékpapírok vásárlása és el-adása, mérsékelt díj mellett eszközöltetik, ugy-szintén minden tőzsdei üzlet pontosan és jutányo-san teljesítettik.

Az intézet hiteltulajdonosi-egyletbe való be-jelentések naponta elfogadtatnak. 397—1*

Közgazdaszat.

Az orsz. gazd. egyesület

legutóbbi választmányi ülésében a közgazdaszati miniszteriumnak következő két leirata olvastatott fel:

I.

„Hazánk földmívelési műveletei során sajno-san tapasztalom, hogy a trágyakezelés az, mely aránylag legkevesebb gond és figyelemben része-sül gazdáink tömege részéről.

Nemcsak annak szaporítására nem töreked-nek a lehetőség határáig — kevés kivételt meg-en-gedve — földmívelőink, de annak kezelése is oly kezdetleges, hogy e tekintetben a külföld előre ha-ladt mezőgazdaságával szemben, nagy hátrama-rást s hiányt vagyunk kénytelenek észlelni.

Elhatároztam mezőgazdaságunk ezen egyik életkérdésének a lehetőségig lendületet adni, s eb-beli — ugymint egyéb közgazdaszati törekvéseim-ben — számítva legtermészetesebb szövetségeseim-re a hazai összes gazdasági egyletekre, teljes bizalom-mal kérem fel a gazdasági egyesület, hogy e fon-tos ügyet behatólag tanulmány tárgyára tevén, engem a területén elterjedve lévő trágyakezelés jelen állapotáról, főtekintettel a földmívelők töme-gére, különösebb vonatkozással:

a) a trágya kezelésére és szaporítására mód-jaira a gazdasági udvarban, és vonatkozással arra,

b) vannak-e az egyesület területén oly gazda-ságok, melyekben a trágyakezelés megfelelő a me-zőgazdaságok magasabb kívánalmainak, s melyek a gazdáknak mintaul szolgálai alkalmassak? s mi-nő e kezelés? egy kimerítő jelentésben értesíteni s arra nézve is véleményét adni szíveskedjék, mily uton vélne az egyesület a trágyakezelés ügyét emelhetők területén; vajjon jutalmadjak kitű-zése után a legsikeresebb kezelők buzdítására, s ha igen, milyek lehetnének e díjak?

Avagy minta-trágyatelepek felállítására után, alkalmas pontokon? jutalmul előre törekvő kis gazgák udvarában?

Vagy végre népszerű utmutatások terjesztése után, a földmívelők közt?

Utóbbi módot mindenesetre célravezetőnek tartván, már előre is gondoskodtam arról, hogy egy népszerűen irt trágyakezelési és szaporítási kézikönyv irassék, nyilvános pályázat után, mely pályázatra vonatkozó hirdetményt a gazdasági egyletnek tudomás és terjesztés végett ide mellé-kelve megküldöm.

Számlítva e tárgybán a gazd. egylet buzgó közreműködésére, véleményének bemutatását an-nak idejében érdekeltséggel elvárom. Pe ten stb.

Szlávy József.

II.

„A szarvasmarhatenyésztés felvirágzásának egyik fő akadályát képezi országunkban azon kö-rülmény, hogy a tej, mely a hus és vanderő mel-lett a szarvasmarhatenyésztés főproductumát ké-pezné, az ország legnagyobb részében csak igen nehezen értékesíthető, és ennek következtében a különben is megbízhatlan takarmány-termelésünk mellett számos nehézséggel küzdő marhatenyész-tés egyik jövedelmező ágát kénytelen nélkülözni.

Ezen hátrányos állapot lehető orvoslása cél-jából előzetes tájékozás végett kezdeményeztetett a mult évi november hóban Pesten tartott orszá-gos sajt-kiallítás, mely a kiállított tárgyak és a képviselt vidékek száma tekintetében nem felelt ugyan meg a várakozásnak, azonban a kiállított külföldi sajt-utánzások, és némely belföldi piac-zépes készítmények jeles minősége azon meggyő-ződést keltették, hogy ezen cikkeknek a kereske-delem körébe való vonása volna azon utak egyike, melyeken az ország tejtermelése jövedelmezővé tétethetnék.

A kiállítás csekély terjedelme utmutatást szolgáltatott azon sajnos következtetésre, hogy bár a tej termelés az állatpotjában, eladása az országban csak a nagyobb városokban eszközölhető némi nyereséggel, mindazonáltal annak más módon u. m. sajt, túró, süritett tej alakjában való értékesi-

tési módja, mint a süritett tejkészítés a savsár (Sassin) eszközésen kívül majd teljesen ismeretlen. A teendő ezen ténen tehát igen sok, és midőn a miniszterium a mult évben tartott országos sajt-és túró-kiallítás ez évben való ismétlése céljából az országos gazdasági egyesületnek a jutalmakra szükséges összegeket utalványozza, ezen buzdító működést minél nagyobb mérvben kiterjeszteni óhajtja oly eszközlések és intézmények előmozdi-tása körül, melyek alkalmassak a tejnek a fennjelelt alakban való értékesítését elősegíteni.

Egy ily — más országokban czélszerűnek bi-zonyult intézmény: a sajt-készítő társulatok. Ezek-nek kétféle neme létezik. A tehéntulajdonosok szerződésileg megállapított egy bizonyos áron egy vállalkozónak a tejet szállítják, ki a sajt-készítést és eladást saját hasznára üzi és eszközli, vagy egy társulati szerződés alapján bizonyos számu tehén tulajdonosai társulattá alakulnak, s a tehenek után naponként összekelő tejet együttesen, a társulat közös költségén nyereségre a társulat által alkal-mazott egyének által dolgoztatják fel sajttá.

Egy ilyen társulat legelső feladata egy ügyes, üzletben gyakorlott sajtos felfogadása, ki állandó fizetes és esetleg némi nyereség osztalék mellett szerződöttik. Ilyent eleinte onnan kellend szerezni, hol már a sajt-készítés ezen nyereséges üzlet mód-jára gyakoroltatik, pl. Schweitzből, később bel-földiek is eltanulván e mesterséget, a sajtosoknak külföldről behozatala feleslegessé fogna válni. A társulat szervezésének részleteihez tartozik bizo-nyos alapszabályok megállapítása, egy megbízha-tó társulati tagnak vagy más képes egyének az üzlet vezetésével való megbízása, ki egyn. vagy fél évenként számolni tartozik. Minden tag köny-vet kap, melybe minden beszállított tej mennyiség és minden részletfizetés bevezetetik stb. Hogy ily sajt-készítő társulatok nyereségesek, azt mutatják a külföldi példák, hol a nagyművi verseny da-czára a társulatok üzletei fényesnek mondható eredményeket mutatnak fel. Így pl. Rajnamelléki Poroszországban a Bittburgban 1866. óta fennálló sajt-készítő társulat (35 tag, 100 tehén) a tej fontját 5 krral ezüstben értékesíti, naponként 1000 font tej dolgoztatik fel, mely után naponként nyá-ron egy 90 fontos, télen egy 100 fontos sajt kerül ki a sajtó alól.

Benrbe 1849 óta létezik egy 40 tagból álló társulat, mely 1863-ig, tehát 15 év alatt 192 ezer ezüst forint tiszta jövedelmet eredményezett. Al-gauban Bajorországban a sajt-készítő társulatok tehenei tulajdonosaiknak egyenként évi 100 — 113 forint jövedelmet hoztak, bár a nyári legeltetési bére egy dbnak 47—60 frt jelentékeny összeg-re rug.

Délfranciaország és Canadában, hol 1900 ily társulat létezik szintén a legnagyobb eredménnyel működnek e társulatok.

Ezen adatokból meggyőződhetik a gazd. egye-sület a sajt-készítő társulatok üdvös hatásáról, s miután felette óhajtanám, ha ezen intézmény ná-lunk is meghonosíthatótnék, tüzetes véleményít kérek a gazdasági egylettől az iránt, mi módon-hinné ezen társulatok alakítását minél előbb a célra vezető módon elősegíthetni? részemről kijele-ntem, miszerint a gazdasági egylet teendő cél-szerű javaslatai nyomán a legnagyobb kész-séggel fogok a rendelkezésemre álló eszközök-ke a szükséges intézkedések kiviteléhez járulni.

Anélkül, hogy bármilyen módon korlátozni ki-vánám a gazdasági-egylet adandó véleményét, fi-gyelmét mégis különösebben a következő pontok-ra hívom fel:

a) Vannak-e a gazdasági-egylet területén oly helységek, hol a tejnek sajt-készítés általi értéke-síthetése a tehéntartásnak lendületet adhatna, és pedig azáltal, hogy ez uton a tehén-tartók jövede-lme gyarapodván, azok részint több vagy nemes-b faj-tehén tartására, részint a már meglevők jobb táplálására indítatának, s így takarmányterme-lésre is nagyobb gond fordítatnók?

b) Ha ily helységek vannak, melyek azok?

c) Ha nincsenek, lehetne-e sajt-készítő társu-latok alakítására való buzdítás által a földmives osztályt tejlő marha tartására indítani.

d) Melyek volnának azon eszközök, melyek segítségével a sajt-készítő társulatok alakítását elő-segíteni lehetne?

1. p. o. kitűzendő jutalmak által, mint az osz-trák tartományokban a legjobb eredményvel eszközöltetett?

2. vagy népszerű ismertetések terjesztése ál-tal; vagy

3. talán oly módon, ha a gazdasági egylet al-kalmas helységben, hol a tejnek sajtban értékesi-tésére különösen utalva van, maga alapítana egy sajt-készítést, e célból egy jó sajtot külföldről hozatna, egy megbízható egyént az üzlet ve-zetésével megbizna, és az üzlet számára a tejet a termelőktől egyenesen bevásároltatná. Az üzlet vezetésének mindenesetre teljesen megbízható és ügyes kezekben kellene lenni, hogy a nyilvános-ságban vezetendő számadás kedvező eredméný-ről mindenki bármikor meggyőződhetvén, ezen példából társulatok alakítására kedvet merite-nének.

Ha egy ily üzlet alapítására oly helység választatik, hol — mint ilyen sok létezik, a tej más uton alig vagy éppen nem értékesíthető, akkor a kedvező eredmény lelkismeretes és pontos veze-tét mellett el nem maradhat.

Felkérem ez ügy érdekében a gazdasági egy-letet, hogy e kérdés teljes buzgalommal felkarol-ván, véleményes jelentését hozzám mielőbb bemu-tatni szíveskedjék. Pesten stb.

A gazd. egyestület mindkét leíratot örömmel fogadta s megfelelő intézkedések megtételére bi-zottmányokat küldött ki.

Értékesítési tudósítás.

a bécsi börzéről 1871. május 11-én.

5% Metalliques . . .	59 10	Hitelintézet. . .	279.60
Nemzeti kölcsön. .	68 75	Váltó Londonra .	125.15
1860. évi kölcsön .	97. —	Edist.	122.60
Bankrészevény. .	741	Árany.	5.92

Napoleonkor 9.95

A szerkesztésért felelős: Bettelheim V.

Gabonák.				Vámházszán-				Befizetés o. ért. ft.	Malmok.				Ár	Tartva	Allamadósság 100 ft. után.				Közlekedés.			
O. v. j.	Han-	gult	gult	ft.	ft.	kr.	kr.		Ár	Tartva	Ár	Tartva			Adott	Ar-	tott	Ar-	Vasúti menetrend.			
buza bőségi.	uj			83	5 20	- 5 30	34	5 35	- 5 45						59 05	59 10			Aradról Károlyfehérvárra.			
" " " "	"			85	5 55	- 5 65	86	5 75	- 5 85						68 85	68 90			Cegléd indulás 9 óra 24 p.			
" " " "	"			87	5 90	- 6	88								295 50	296			d. e. 8 óra 19 p. este.			
" " " "	"			88	5 25	- 5 35	4	5 40	- 5 50						91	92			Szolnok indulás 10 óra 47 p.			
" " " "	"			87	5 95	- 6 05	88								97	97 20			d. e. 9 óra 47 p. este.			
" " " "	"			83	5 20	- 5 30	84	5 35	- 5 45						126	126 25			Ménfő-Tur indulás 11 óra 29 p.			
" " " "	"			85	5 55	- 5 65	86	5 75	- 5 85						107 30	107 50			d. e. 11 óra 40 p. éjjel.			
" " " "	"			87	5 90	- 6	88												Csaba indulás 1 óra 9 per.			
" " " "	"			83	5 20	- 5 30	84	5 35	- 5 45										délben 2 óra 36 p. reggel.			
" " " "	"			85	5 55	- 5 65	86	5 75	- 5 85										Arad érkezés 2 óra 52 p. d.			
Rozs.	80 font után	szilárd																	n. 5 ó 11 p. reggel.			
Arpa, malátán 72	"	"																	Aradól Temesvár felé.			
abakul 72	"	"																	Arad indul 5 ó 45 per. reggel			
Zab	50	"																	4 ó. délután.			
Kukoricza bányai	mérője	"																	Vinga indul 7 ó 8 per. reggel			
másmint	"	"																	5 ó 38 p. délután.			
Bab	50	"																	Szt.-Andrástól ind. 8 ó 15 p. reg.			
Köles.	80 mérője	szilárd																	6 ó 19 p. délután.			
Repezfekete 75	után	"																	Vinga indul 9 ó 51 p. reggel.			
bányai 75	"	"																	7 ó 20 p. este.			
																			Arad 11 óra 7 per. reggel			
																			8 ó 20 p. este.			
																			Csabáról Zomborba és			
																			vissza.			
																			Csaba ind. 2 óra 35 p. délután			
																			7 óra 4 p. reggel.			
																			Szeged ind. 2 óra 25 p. délu.			
																			Zombor ind. 8 óra 30 p. reggel.			
																			Szeged ind. 2 óra 33 p. délután			
																			9 ó 10 p. reggel.			
																			Vásárhely 3 óra 48 p. délután			
																			10 ó 23 p. reggel.			
																			Csaba 6 óra 34 per. este			
																			12 ó 47 p. délbén.			
																			Buda—Trieszt és vissza.			
																			Buda ind. 7 óra — p. r. 9 óra			
																			30 p. este.			
																			Trieszt érk. 8 ó. 20 per. r.			
																			8 óra 15 p. este.			
																			Trieszt ind. 7 óra 10 p. regg			
																			8 óra 15 p. este.			
																			Buda érk. 5 óra 49 p. reggel			
																			7 óra 58 per. este.			

Pesti biztosító intézet.

Intézetünk a folyó évben is nyújt

biztosítást a jégkár ellen

a legjutányosabb díjtétellel és a legkedvezőbb föltételek mellett.

A díjfizetés váltóval is eszközölhető.

Intézetünk mint általában tudva van, a károkat mindig a leggyorsabban rendeztetni, s pontosan és teljesen megtéríti.

Arad 1871. évi május hóban.

Az aradi fő-ügynökség

Wallfisch Ch. és fiai.

399—1—3

Az első aradi gőzkeményítőgyár részvénytársulat Aradon

1871. május 14-én délelőtti 9 órakor

tartja meg

rendes közgyűlést

a gyár épületében, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívottak.

Tanácskozmány tárgyai:

1. Jelentés a befizetett részvény-tőke mire fordításáról.
2. Jelentés a vállalat állapotáról.
3. Három igazgató választmányi pót-tag megválasztása.
4. Egy bizottmány megválasztása a számadások megvizsgálására.
5. Két részvényes megválasztása a 42. §-ban szabályozott gyári készletek felvétele s becslésére.
6. Három részvényes megválasztása a rendes közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére.
7. Netáni indítvány a vállalat érdekében 23. §. (k.) Arad, 1871. április 27.

Az igazgató tanács.

14. §. Minden részvény, vagy mig azok ki nem boesájtatnak, minden ideiglenes részvényjegy a közgyűlésnél azt, a kinek nevére a társaság részvénykönyvében be van vezetve, és a kinek birtokában ezen részvény vagy ideiglenes részvényjegy tetleg létezik, egy szavazattal ruházza fel. Tíz szavazattal többet sályát személyére, valamint mint meghatalmazott egy részvényes sem gyakorolhat.
20. §. Szavazattal bíró részvényesek kötelesek részvényeiket, vagy az azokról egy közhatalv vagy egy engedélyezett nyilvános hitelintézet által kiállított letéti bizonyítványt a közgyűlés kezdetét előzőleg három nappal a társulat pénztáránál egy igazoló jegy kiszolgáltatása mellett letétmenyezni.
23. §. (k.) A részvényesek által a vállalat érdekében netalan tenendő indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal indokolva és írásban a választmánynak beadandók, vagy melyek a közgyűlésen szóval terjesztetnek elő, és legalább 10 részvényes által pártoltatnak.

PÁLYÁZAT rajztanítói állásra.

Arad sz. kir. város iskolaszékének a tekintetes közgyűlés által jóváhagyott határozata folytán, az elemi iskoláknál egy második **rajztanítói állás** rendszerszerűtven, mellyel 500 frtnyi évi fizetés, szabad lakás vagy ennek megfelelő 200 frtnyi évi lakbér és 9 öl tűzifa, mellyel az iskola fűtésre is köteleztetik évi járulék élvezete van összekötve.

Felhívottak mindazon rajztanítók, kik ezen állás elnyerése végett pályázni akarnak, hogy bizonylataikkal felszerelt folyamodványaikat legfeljebb f. é. Május 20-ig alólti elnökségnél benyújtsák.

Kelt Aradon 1871. Május 1-én.

Az iskolaszék elnöksége.

380—1—3

Árverési hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy Ferber János gyoroki örökösök hagyatékához tartozó kúvini 522. sz. tükben felvett s 200 frtra becsült hegyi szőlő f. é. május hó 27-én d. e. 8 órakor Kavin község házában tartandó közárverésen el fog adatni.

Aradon, 1871. évi május hó 1-én.

Avarffy Gyula

szbíró.

1830/1871.

Figyelmeztetés a jövedelmi adókötelezetteknek nézve.

A f. évi jövedelmi adó kivétele a férfi és női öltönykereskedők és szabók, cipészek, cipőraktárok, kádárok, hentesek, virstílesek, zsir-áruok, kovácsok, molnárok, lisztkereskedők, szalonakereskedők, reszelőkészítők, kerékgyártók, szűcsök, kárpitosok, butoraktárosok, kefe-kötők, nyereggyártók, bádigosok, asztalosok, kötélggyártók, aranyozók, kosárkötők, harisnyakötők, gyékényesek, mézeskalácsosok, lakatosok, hidvámt, csolnakolási bér tartók, bankok, gyárak, pénzintézetek, bér-kecsosok, teherszállítók, pékek, fekete-pékek, halkereskedők, akademi-ai festők, szobafestők és selymfestők nézve a helybeli m. kir. adó-hivatal által megtörténvén, az ezt magában foglaló lajstrom folyó év-május hó 11-ik napjától kezdve 8 egymásután következő napon a vá-rosház kapujára kifüggesztve leend, — miről az illetők oly figyelme-zetessel értesítettek, hogy a törvényben engedett 14 napi felszólamlási idejüket felhasználni el ne mulasztják; mivel a helybeli m. kir. pénz-ügyigazgatóságnál e 14 napon túl beadandó felszólamlásaik tekintetbe véte ni nem fognak.

Aradon, 1871. évi május hó 10-én.

A városi tanács.

Már f. é. május 15-én

történik a m. kir. nyeremény-kölcson huzása.

Főnyeremények

150,000, 15,000 frt. stb.

Eredeti sorsjegyek legolcsóbb áron,
igérvények 2 frt. és bélyeg 50 kr.

kaphatók

Wallfisch Ch. és fiai-nál.

395—1—3

397/1871.

390—3—3

Árverési hirdetmény.

András Mitru felperes részéről néhai Sirján Stefán örökösiei elleni végrehajtási ügyében 397/1871. sz. a. kelt árverési vég-zésnél fogva a Mikalaka községi 218. sz. tükben Sirján Stefán alperes nevén felvett 320 frtra becsült beltelkes szőlő házból álló ingatlan ság a kikiáltási összegű el-fogadott becsár 10 % - nek letétele mellett Mikalaka község házában 1871. évi június hó 20-ik napján becsáron vagy azon fe-től és 1871. évi július hó 20-ik napján becsáron alul is mindenkor d. e. 10 óra-akor következő feltételek mellett el fog adatni.

A legelőbbit ígérő vevő köteles a bál-natbér betudása mellett a vételár felét azonnal az árverés bíró kezéhez, annak másikk fele részét pedig egy hó lefolyta alatt az árverés napjától számítva 6 % kamattal mellett Aradmegye tszékénél le-fizetni.

Vevő a vételár első részletének lefizé-tese után a megvett ingatlanságnak azon-nal tetleges birtokába lép, annak tulajdo-nát azonban csak az egész vételár lefizé-tese után a tkvi átírás által nyeri meg.

A birtok átruházási illeketeket egyedül vevő viseli.

Evvel egyszersmind azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság szék-helyén vagy annak közelében laknak, fel-hívottak, hogy a perrendtartás 433. §-hoz képest itt helyben megbízottat rendel-jelek, s azok nevét az eladásig jelentsék be, egyuttal mindazok, kik a lefoglalt ja-vak iránt tulajdoni vagy más igényt érvé-nyesíthetni vélnék, felszólítatnak miként a perdtás 466. §-sa értelmeben igény-kereseteiket törvényszabta határidő alatti ayujtsák be.

Kelt Aradmegye tszékének 1871. évi április hó 27-ik napján tartott telekvi üléséből.

Aradmegye tkvi hatósága.

393—2—3

Hirdetmény.

A német-szentpéteri és főnlaki erdő 1871. évi vágásában készí-tett ölfá árverésileg eladatik, — mely árverés 1871-ik évi május 19-én reggel 9 órakor a helyszínen fog tartatni.

Pécskán 1871. évi május 9-én.

M. kir. jószágigazgatóság.

875—29*

Első Erdélyi vasut.

A személy- és vegyes vonatok

MENETRENDJE.

Érvényes a Piski-Petrozsényi vonal megnyitása napjától.

Bécsből Pestre, Ceglédre és Károly-Fehérvárra.

Károly-Fehérvárról Ceglédre, Pestre és Bécsbe

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások

Állomások